

Muğla Milletvekili Nadir Nadi ve Trabzon Milletvekili Hamdi Orhon'un, Basın Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (2/353)

13 . II . 1952

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

5680 sayılı Basın Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının tadili hakkında hazırladığımız kanun teklifi ve gerekçesini sunuyoruz.

Gereğinin ifasını arz ve rica ederiz.

Saygılarımızla.

Muğla Milletvekili
Nadir Nadi

Trabzon Milletvekili
H. Orhon

5680 sayılı Basın Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının tadili hakkındaki kanun teklifi gerekçesi

Demokratik rejimin ayrılmaz unsuru ve teminatı basındır. Rejim, memleketimizde gelişme ve kökleşme yolundadır..

Hükümetin Büyük Meclise sunup kanuniyet kesbeden 5680 sayılı Basın Kanunu gerekçesine hâkim olan ruh ve zihniyet de budur. Basın suçları, hususiyeti itibariyle Basın Kanuniyle özel bir statüye bağlanmıştır. Hükümet gerekçesinde : «Basın yoluyla işlenen ağır cezalı suçlar ağır ceza mahkemelerinde görülecek, bunun dışında kalan bütün basın dâvalarına asliye ceza mahkemelerinde bakılacaktır.» Demek suretiyle 36 ncı maddeye ruh ve mâna itibariyle hedefini vermiş olmakla beraber, Seyhan Milletvekili Reşad Güçlü'nün bu maddenin tefsir talebi münasebetiyle Büyük Mecliste cereyan eden müzakerelerde maddenin tefsir yoluyla mânalaştırılmasına imkân olmadığına karar verilmiş ancak keyfiyetin bir tesis konusu olabileceği mütalâaları ileri sürülmüştür. Bu meyanda gerek Hükümet gerek Adalet Komisyonu ve milletvekilleri, basın dâvalarının askerî mahkemelerde değil umumi mahkemelerde görülmesinin lüzumu üzerinde görüşlerini açıklamışlar ve bu alandaki kanun tekliflerinin lâyük olduğu alâkayı göreceğini söylemişlerdir.

Büyük Meclisin bu temayülâtından cesaret alarak 36 ncı maddenin tadilini teklif ediyoruz.

Bu teklifle sivil şahısların basın yoluyla işliyecekleri bütün suçlardan ötürü dâvaların umumi mahkemelerde rüyet edilmesi yolu temin edilmiştir.

MUĞLA MİLLETVEKİLİ NADİR NADİ VE
TRABZON MİLLETVEKİLİ HAMDİ ORHON'
UN TEKLİFİ

5680 sayılı Basın Kanununun 36 ncı maddesinin
birinci fıkrasının tadili hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 5680 sayılı Basın Kanununun
36 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekil-
de değiştirilmiştir:

Bu kanunda yazılı olan veya basın yoluyla
işlenmiş bulunan bütün suçlardan ötürü sivil şa-
hıslar hakkında ağır cezayı gerektiren dâvalar

Ağır Ceza Mahkemelerinde ve diğerleri Asliye
Ceza Mahkemelerinde görülür.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakan-
lar Kurulu yürütür.

İçişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

İçişleri Komisyonu

Esas No. 2/353

Karar No. 46

18 . VI . 1952

Yüksek Başkanlığa

Muğla Milletvekili Nadir Nadi ve Trabzon
Milletvekili Mamdi Orhon'un Basın Kanununun
36 ncı maddesinin tadiline mütedair bulunan ve
komisyonumuzla Adalet Komisyonuna havale
buyurulan teklif hakkında Başbakan yardımcısı
ve Adalet Bakanının huzurlarıyla ve teklif sa-
hiplerinden Trabzon Milletvekili Hamdi Orhon
hazır olduğu halde görüşüldü.

Tadil teklifinin basın yoluyla işlenen ve ağır
cezayı müstelzim bulunan suçların muhakemesi-
nin bugünkü tatbikatta olduğu gibi Askerî Ceza
mahkemelerinde değil ağır ceza mahkemelerinde
rüyet edilmesine tazammun ettiği anlaşılmak-
tadır.

Basın Kanununun 36 ncı maddesinde (Bu
kanunda yazılı olan ve basın yoluyla işlenmiş bu-
lunan suçlardan ağır cezayı gerektirenleri, bu
nevi dâvalara bakmakla görevli mahkemelerde ve
diğeri asliye ceza mahkemelerinde görülür) de-
nilmektedir.

Türk Ceza Kanununda yazılı ve ağır cezayı
müstelzim bazı suçların muhakemesinin askerî
mahkemelerde rüyet edileceği Askerî Muhakeme
Usulü Kanununun 3 ncü maddesinde tadat ve
tasrih olunmuştur. Binaenaleyh 36 ncı maddede-

ki (görevli mahkeme) Askerî Muhakeme Usulü
Kanununun adı geçen 3 ncü maddesiyle tayin
olunan askerî mahkemelerdir ve tatbikatta bu
yolda cereyan etmektedir.

Bilhassa siviller tarafından işlenmiş bulunan
ve askerî mahiyette bulunmayan suçların muha-
kemelerinin askerî mahkemelerde değil, sivil
mahkemelerde rüyeti komisyonumuzca temenni
edilmiş ve hazır bulunan Başbakan yardımcısı
ile Adalet Bakanı gerek bu hususun ve gerekse
tevhidi kaza mevzuunun şayanı tetkik bulun-
duğunu ve bunun tetkik mevzuu olduğunu be-
yan eylemişlerdir. Gerek bu yönden ve gerek-
se yukarıda belirtildiği gibi basın yoluyla işlenen
ve ağır cezayı gerektiren suçların muhakeme-
lerinin askerî mahkemelerde rüyeti Basın Ka-
nununun tadili teklif olunan 36 ncı maddesi-
ne değil Askerî Muhakeme Usulü Kanununun
anılan üçüncü maddesine tevfikân icra edil-
mekte olduğundan maksadın husulü için Ba-
sın Kanununun 36 ncı maddesinin değil belki
Askerî Muhakeme Usulü Kanununun 3 ncü
maddesinin tadilini mucip olabilir. Basın Ka-
nununun 36 ncı maddesinin tadili teklifi bu ba-
kımdan yerinde görülmemiş ve reddine ekseri-
yetle karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Adalet Komisyonuna tevdi olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

İçişleri Ko.

Başkanı	Başkan V.	Bu R. Sözcüsü
Kırklareli	Bursa	İzmir
F. Üstün	N. Yılmaç	P. Arat
Kâtip		
Amasya	Aydın	Balıkesir
K. Eren	N. Geveci	S. Başkan

Balıkesir
M. Tunçay
Çorum
S. Özer

Çorum
Z. Ural
Kütahya
Y. Aysal

Çorum
B. Koldaş
Muğla
Muhalifim
Y. Başer

Niğde
F. Ecer
Bulunmadı
Trabzon
Muhalifim
H. Orhon

Samsun
M. Özkefeli
Van
İ. Akın

Adalet Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Adalet Komisyonu

Esas No. 2/353

Karar No. 15

25 . XII . 1952

Yüksek Başkanlığa

Muğla Milletvekili Nadir Nadi ve Trabzon Milletvekili Hamdi Orhon'un Basın Kanununun 36 ncı maddesinin tadiline mütedair olup bida-yeten İçişleri Komisyonunda tetkika tâbi tutulup (İstenilen tadilin Basın Kanununun 36 ncı mad-desinin değil belki Askerî Muhakeme Usulü Ka-nununun 3 ncü maddesinin tadilini mucip olabi-lik kaydıyla reddolunan mezkûr teklif İçişleri Komisyonundan komisyonumuza havale kılınmak-la Adalet Bakanlığı temsilcisi ile teklif sahiplerinden Trabzon Milletvekili Hamdi Orhon hazır oldukları halde gerekli tetkikat yapıp görüşül-dü.

Teklif sahipleri mucip sebeplerinde:

Basın Kanununun 36 ncı maddesinde (bu ka-nunda yazılı olan ve basın yoluyla işlenmiş bulu-nan suçlardan ağır cezayı gerektirenleri bu nevi dâvalara bakmakla görevli mahkemelerde ve di-ğerler asliye ceza mahkemelerinde görülür.) Metindeki (görevli mahkemelerin) ağır ceza mah-kemeleri olacağı yolundaki tefsir talebinin ev-velce reddedilmiş bulunmasından kendilerinin mezkûr maddenin tadilini istedikleri merkezinde-dir.

Umumi kanun mahiyetinde bulunan Türk Ceza Kanunu ile, Ceza Muhakemeleri Usulü Ka-nunundaki hükümleri takyit eden Askerî Muha-keme Usulü Kanununun 3 ncü maddesi, Türk Ce-za Kanununda yazılı ve ağır cezayı müstelzim

bâzı suçların muhakemelerinin askerî mahkeme-lerde rüyetini icabettirmektedir.

Bunlardan daha muahhar olan 5680 sayılı Ba-sın Kanununun 36 ncı maddesindeki (görevli mahkeme) tâbirinin işbu askerî mahkemelere şa-mil bulunduğu Meclis Umumi Heyetince kabul edilmiştir.

Bu kere 5680 sayılı Basın Kanununun 36 ncı maddesinin tadili talebi ise, mahza bu kanun mu-vacesinde hususiyet teşkil eden basın yoluyla işlenilen suçlardan ağır cezalı bulunanların da umumi mahkemelere intikal ettirilmesinden iba-rettir.

Türk Ceza Kanunundaki bir kısım ağır ceza-yı müstelzim suçların rüyetinin askerî mahkeme-lerce görüleceği hakkındaki hüküm Askerî Maha-keme Usulü Kanununda yer alan istisnai, takyidî bir hükümdür. Bu hüküm de ister âdiyen (şifahen) olsun ister basın yoluyla olsun işlenen suç-larda bir tefrik yapılmamıştır.

Halbuki Basın Kanununda yapılması isteni-len tadil ise yalnız (basın yoluyla işlenecek suçla-rın faillerine) inhisar edecektir. Bu talep umu-mi mahkemelerin daha teminatlı bulunacağı gö-rüşüne dayanıyorsa, bu teminatı aynı fiili âdi-yen (şifahen) işlediği iddia olunan şahıslardan esirgemek haksızlık ve adaletsizlik olur.

Ceza tatbikatında da âdiyen (şifahen) işleni-len suçlara nazaran basın yoluyla (neşren) ika

olunan suçlar tesir sahaları bakımından daha vahim addedilerek cezaları da diğerlerinininkinden daha yukarıya çıkarılmıştır. Hukuki bir tâbirle (redaeti ahlâkiye) aynı suçu âdiyen işliylene nazaran neşir yoluyla ika edenlerde daha fazla olmak lâzımgelir. Şu halde suçunu sırf basın yoluyla ika eylemiş olması lehine bir atıfet teşkil etmemelidir. Diğer bir cihetten de, munhasıran Basın Kanununda tadil yapmak, aynı mahiyetteki suçu işliyen ve fakat işleme tarz ve vasıtaları değişen iki şahsın tefrikına ve muhake-me mercilerinin de ayrı ayrı mahkemeler olması gibi bir dağınkılığı icap ettirecektir. Bu hal ise muayyen bâzı suçlarda ve şahıslarda olsun (tevhidi kaza) yoluna gitme teminatını ve prensiplerini parçalıyacaktır.

Mücerret böyle bir tadil hattâ Askerî Muhakeme Usulü Kanununun birinci maddesinin iki numaralı bendindeki (kışlalarda, karargâhlarda, askerî müesseselerde ve saire . . .) mahal itibarı ile askerî mahkemelerin salâhiyetli bulunduğu suçların rüyetine de mâni teşkil edebilecektir. Sivil şahıslar tarafından basın yoluyla işlenecek her hangi bir suç yukarda yazılı askerî mahallerde de vukua getirilebilir. Bu ahvalde suçun basın yoluyla ika edilmiş bulunması askerî mahkemeleri vazife ifasından alkoyacak mıdır? Çeşitli hususi kanunlar üzerinde çeşitli tadillere girişmek âmme nizamını ihlâl edip kaza organları arasında da selbî veya icabî ihtilâfların tahaddüsüne sebep olur..

Binaenaleyh : Sivil şahısların, askerî mahiyette olmıyarak işliyecekleri bilûmum suçlarından dolayı muhakeme mercilerinin umumi mahkemeler olması hakkındaki kanaat ve temennidir ki, bu tadilin Basın Kanununun 36 nci maddesinde değil olsa olsa Askerî Muhakeme Usulü Kanununun 3 maddesinde yapılması icap edeceği düşüncesine vardırmaktadır.

Bu sebeplerle yerinde görülemiyen Basın Kanununun 36 nci maddesinin tadili teklifinin reddine ekseriyetle karar verilmiştir.

Meclis Umumi Heyetinin yüce tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı Bu rapor Sözcüsü
İzmir Aydın
Komisyonun ekseriyet C. Ükü
kararına muhaliifim.
H. Özyörük

Kâtip		Çanakkale
Balıkesir		N. Kirişcioğlu
V. Asena		Kars
Edirne		L. Aküzüm
M. Enginün		
İsparta	Tokad	Tokad
Y. Z. Turgut	H. Ökeren	M. Ünal

Muhalefet Şerhi

Basın Kanununun 36 nci maddesinin 1 nci fıkrasının değiştirilmesi isteği ile Basın Kanununun gayesinden ayrılan tatbikatın demokratik görüşlere göre ayarlanması hedefi istihdaf edilmektedir.

Ekseriyetle kanun teklifinin reddine karar verilen arkadaşlarımızın fikirlerine muhalefetimiz, ve bunun mucip sebeplerini izaha başlarken evveleminde Basın Kanununun hangi maksatlarla çıkarılmış olduğunu tetkik etmek icabetmektedir.

Basın Kanununun gerekçesinde bu cihet şöyle izah edilmektedir:

(İnsanlık âleminin en son geçirdiği İkinci Dünya Savaşının neticelerinden olmak üzere görüş ve yaşayışlarda husule gelen derin ve büyük değişikliklerin müspet ve menfi akisleri yurdumuzda, Türk toplum hayatında dahi vazihan müşahade edilmektedir. Fert haklarını, hürriyetini, mukaddes ve asil bir varlık olarak kabul eden ve hürriyetleri lâıyk olduğu şekilde teminat altında bulunduran Türkiyemizde gelişmesine ve kökleşmesine çalışılan demokratik hayatın icabatından olmak üzere yeni görüş ve yaşayışa uymıyan bâzı mevzuatın değiştirilmesinin ve gerekirse yeni baştan tanzim edilmesinin sağlayacağı faide göz önünde tutularak yürürlükte bulunan 1931 tarihli ve 1881 numaralı Matbuat Kanununun, yukarda mâruz esaslar ve arzular dairesinde tekrar ele alınmış ve Basın Kanunu adı ile yeni bir tasarı meydana getirilmiştir. Tasarıyı tanzim ederken mer'î kanundaki ahkâmıla bağlı olmaksızın yurttâ hüküm süren ve gelişmekte olan demokratik ruh ve görüşten ilham alınmıştır. Türk Milletinin hususiyetleri, mevcut realiteler ve yapılmış olan tenkidler nazardan uzak tutulmamıştır.

İlmin ve kanun tekniğinin lüzumlu kıldığı esaslar tasarıya alınmış modern demokrasi prensiplerine sadakat gösterilmiştir. Basın hürriyetini, halde ve gelecekte takyit etme şüphesini gösteren hususlar üzerinde titizlikle durulmuştur.)

İşte bu mucip sebep bize tasarının hangi maksat ve gayelerle sevk edilmiş olduğunu hiçbir şüpheye mahal bırakmaksızın anlatmaktadır:

Memlekette demokratik bir inkişafın tabii bir neticesi olarak hazırlanan Basın Kanununda basın yoluyla işlenen bütün suçların bir nevi hususi mahkemelerde görüleceğini kabul etmiş ve gerekçede de bu cihet şöylece izah edilmiştir:

(Basın yoluyla işlenen ağır cezalı suçlar, ağır ceza mahkemelerinde görülecek, bunun dışında kalan bütün basın dâvalarına asliye ceza mahkemelerinde bakılacaktır. Basın dâvalarının arzettiği özellik göz önünde tutularak bu nevi dâvalara toplu mahkemelerde bakılması prensip olarak kabul edilmiş bulunmaktadır.)

Bu açık mucip sebepten anlaşılıyor ki kanun gerekçesi hazırlanırken ve kanun tedvin edilirken basın yoluyla işlenen bazı suçların askerî mahkemelerde görülmesini temin eden Askerî Ceza Mahkemeleri Usulü Kanununun 3 ve Askerî Ceza Kanununun 58 nci maddesi derpiş edilmiş yani bu maddelerin, işbu Basın Kanunu ile tearuz eden kısımları tabiiyle ortadan kalkacağı düşünülmüş bulunmaktadır. Zira muahhar bir kanunun mevzuu, mukaddem bir kanunun konusunu sinesine almış olursa elbette ki ahiren çıkan kanun hükmü, kendisinden evvelkini fesih ve ilga eder.

Bu kanunda yazılı olan (Basın yoluyla işlenmiş bulunan suçlardan ağır cezayı gerektirenler, bu nevi dâvalara bakmakla görevli mahkemelerde ve diğerleri, asliye ceza mahkemelerinde görülür) şeklinde kaleme alınmış bulunan 36 nci madde, yukarıda izah edilen fikir ve düşünceler mahsulü olarak hazırlanmış halde maddeye konulmuş bulunan (bu dâvalara bakmakla görevli mahkemeler)

tâbirinden tatbikatta, yanlış neticeler elde edilmiş ve bazı suçlarla beraber meselâ Türk Ceza Kanununun, Askerî Ceza Kanununun 58 nci maddesinde (millî mukavemeti kırmak) suç olarak vasıflandırıldığı için Askerî Ceza Usulünün 3 ncu maddesi gereğince bu nevi suçların basın yoluyla dahi işlense askerî mahkemelerde görülebileceği kabul edilmiş ve kanunun metnindeki (bu dâvalara bakmakla görevli mahkemeler) tâbirinden dolayı, mucip sebebin ihtiva ettiği açık gayeden inhiraf edilerek basın yoluyla işlenen bazı suçlar, askerden gayri kimseler tarafından işlense dahi askerî mahkemelere sevk edilme-ye devam edilmiş bulunmaktadır.

Demokratik zihniyetin görüş ve düşüncülerine uymayan bu durum karşısında Basın Kanununun mucip sebeplerinde de açıkça belirtildiği veçhile basın yoluyla işlenen bütün suçların, vatandaş hak ve hürriyetlerinin gerekli şekilde teminat altında bulundurulması bakımından bir nevi ihtisas mahkemesi mahiyetinde olan basın mahkemelerine gördürülmesini temin gayesi ile Seyhan Milletvekili Beşad Güçlü tarafından tefsir talebinde bulunulmuş ise de 36 nci maddenin kaleme alınan şekli bakımından, esasında Kamutayca dahi tebarüz ettirildiği veçhile bu cihetin tefsir yoluyla değil ancak tesis tariki ile halledilebileceği neticesine varılarak tefsire mahal olmadığına karar verilmiştir.

Anayasamızın kabul ettiği esas prensiplere göre askerî şahısların işlediği suçların askerî mahkemelerde ve askerden gayri şahıslar tarafından işlenen suçların da umumi mahkemelerde görülmesi kabul edilmiştir. Ancak 1940 yılında ana kaideden ayrılarak Türk Ceza Kanunundaki 161 nci madde ile beraber diğer bazı maddelerde yazılı fiilleri işleyenlerin, askerî mahkemelere sevk edilmesi lüzumu görülmüş ve Askerî Ceza Kanununa istinaden bu yolda hükümler ilâve edilmiştir.

1940 senesinin buhranlı hal ve şartları içerisinde tadilen hazırlanan Askerî Ceza Kanununun 58 nci maddesinin gerekçesini fikirlerimizin bugün vuzu ve selâmete ulaşması hasebiyle artık müsterih bir nazarla tetkik edebiliriz. Adı geçen maddenin 11 . VI .

1950 tarihli gerekçesinde aynen şöyle denilmektedir :

(Bugünlerde siyasi emniyetsizlikten doğan askerî emniyetsizlik dolayısıyla son derecede karışık olan dünya ahvali karşısında artan propaganda faaliyetleri ile ve bilhassa harbe takaddüm eden zamanlarda ordu dâhilinde vukubulması muhtemel hiyanetleri ve beşinci kola mensup zümrelerin tehlikeli çalışmalarını önlemek için elde bulunan kanun hükümleri kâfi gelmediğinden daha şiddetli hükümler kabulüne lüzüm görülmüştür.

Bilhassa askerî sırlara karşı yapılacak hiyanet fiillerinin millî müdafaa kuvvet ve vasıtalarına vereceği zarar ve memlekette doğuracağı tehlikelerden sakınmak için her türlü tedbire baş vurulması, icabeden bütün önleyici ve kırıcı tedbirlerin alınması memleket müdafaa noktasından çok mühim ve zaruridir. Bidayette orduya müteveccih gibi görünmeyen bu çeşit bir kısım faaliyetlerin gizli hedefleri yine ordudur.

Devletin tamamiyetini, rejimini ihâle mâtuf her faaliyet, ancak orduyu zayıflatmak ve aldatmakla mümkün olabilir. Bir taraftan bu fiillerin işleniş tarzındaki teknik hususlar,, diğer taraftan hedefin daima millî müdafaa kuvvet ve vasıtaları olarak seçilmiş olması göz önünde tutularak bu yeni ve şiddetli hükümlerin Askerî Ceza Kanununda yer almasını ve netice itibariyle de suçluların askerî mahkemelere verilmesini temin maksadıyla tasarı hazırlanmıştır.

Bu umumi gerekçeden sonra Askerî Ceza Kanununun 58 nci maddesinin tadiline ait madde gerekçesine baktığımız zaman başka bir şey bulamadığımız gibi Meclis zabıtlarının tetkikinde de bu çok mühim tasarının Kamutayda bir kelime dahi konuşulmadan kabul edilmiş olduğunu görürüz.

Bu gerekçe bize anlatıyor ki, 1940 senesine kadar bu yolda işlenen suçlar umumi mahkemelerde görülürdü. Ancak İkinci Dünya harbinin yarattığı fevkalâde günler içerisinde suçlulara verilecek cezanın tesirinden başka, ayrıca askerî mahkemelerin hususi mehabetinden de istifade edilmek istenilmiş ve sanki aynı suç-

ların faillerinin umumi mahkemelerde güya millî suur ve hassasiyetle takibi mümkün olmayacakmış ve o mahkemeler memleket dâvalarında daha zayıf davranacaklarmış gibi bu suçlara ait mahkemeler, umumi mahkemelerden askerî mahkemelere aktarılmış bulunmaktadır.

İkinci Cihan Harbinin o ruhlarda karışıklık yaratan günlerinde böyle bir tasarının getirilmesi, bir dereceye kadar mazur görülebilir. Ancak bugün İkinci Dünya harbi sona ereli 7 sene olmuş ve bilhassa memleketimiz sulh ve sükûn içerisinde demokratik bir nizamın geniş imkânları dâhilinde ileri hamleler atılmış ve hürriyet bu nizam içerisinde her sahada gerekli teminatını bulmuştur.

Türk Ceza Kanununun 161 nci maddesi ile diğer bâzı maddelerinin artık Askerî Ceza Kanununda yer almasını ve hele sivil şahısların işledikleri suçlardan dolayı askerî mahkemelere sevk ettirilmesini icap edecek ahval ve şerait ortadan tamamen kalkmış bulunmaktadır.

Bugün komünistlik gibi memleket bünyesinde en yıkıcı tesirler yapan ve bir rejimin devrilmesine, yabancı ideolijelerin tesiri altında kalarak cüret edenlerin mahkemelerini, bu endişe duymaksızın büyük bir itminan ile umumi mahkemelerimizde gördürdüğümüz halde, bundan daha ağır olmayan bâzı suçların, 1940 senesindeki ahval ve şeraitin dahi artık mevcut olmadığı nazardan uzak tutularak askerî mahkemelerde gördürülmesine devam edilmesi yolundaki mütalâa, bugünkü zihniyet edilmesi yolundaki mütalâa, bugünkü zihniyet ve demokratik fikir ve düşüncelerimizle hiçbir suretle kabili izah değildir.

Yukardan beri izah edilen bu durum karşısında, Basın Kanununun gerekçesinde de belirtildiği ve hile basın yoluyla suç işleyen bütün sivil yani asker olmayan şahısların mahkemelerinin, Basın Kanunu ile teşekkül eden ve bir ihtisas mahkemesi mahiyetini taşıyan basın mahkemelerinde görülmesi bugünkü zihniyet ve düşüncemizin tabii bir neticesidir.

Su hale göre netice olarak : Askerden gayri şahısların, basın vasıtası ile işlediği suçlardan dolayı askerî mahkemelere gönderilmiyerek ve basın kanununun gerekçesine sadık kalınarak bu kanun ile vazifeli kâhnan mahkeme-

lere sevk edilmesi ile antidemokratik bir hükümün kalkacağını kabul etmek ve bunun dışında yine siviller tarafından basın yolundan gayri vasıta ve şekillerle işlenen suçların da muhakemelerinin askerî mahkemelerden alınmasını temin edecek tasarı veya tekliflerin bir an evvel getirilmesini temenni etmek bugünkü hürriyet ve hak zihniyeti ile meşbu görüşlerimizin kaçınılmaz bir neticesi olduğundan komisyon ekseriyetinin kanun teklifini

ret eden kararına muhalif kalmış ve Nadir Nadi ile Hamdi Orhon teklifinin tekrar Adalet komisyonuna havalesi temennisinde bulunuyoruz.

Ankara
H. Ş. İnce
İstanbul
A. Moshos

Ankara
O. T. İttekin
İzmir
H. Özyörük
Mardin
M. K. Boran

Çoruh
M. Güney
Manisa
Ş. Ergin

